

GUVERNUL ROMÂNIEI
HOTĂRÂRE

**privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului de Investigare a Crimelor
Comunismului și Memoria Exilului Românesc**

Luând în considerare Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din data de 03 aprilie 2020 în vederea încetării situației de deficit excesiv din România (2020/C 116/01), prin care s-a recomandat României să ia măsuri eficiente și să prezinte măsuri necesare, pentru a pune capăt situației de deficit excesiv până în anul 2030, cu respectarea unor valori maxime ale ratei de creștere nominală a cheltuielilor nete (5,1% în 2025, 4,9% în 2026, 4,7% în 2027, 4,3% în 2028, 4,2% în 2029 și 3,0% în 2030),

Având în vedere că, potrivit planului bugetar pe termen mediu și lung, România și-a asumat o traiectorie de micșorare a deficitului bugetar, de la 7,9% din PIB (în anul 2024) la sub 3% din PIB (în anul 2031), pe baza unor ipoteze ce privesc reducerea cheltuielilor publice în perioada 2025-2031 cu 6 puncte procentuale, respectiv de la 41,9% din PIB (în anul 2025) la 35,9% din PIB (în anul 2031), motiv pentru care sunt necesare o serie de măsuri de reducere substanțială a ponderii cheltuielilor publice din PIB,

În contextul în care cheltuielile cu asistența socială, în special cheltuielile din sistemul public de pensii, au crescut semnificativ în anul 2024, prin indexarea cuantumului pensiei cu 13,8% și prin recalcularea pensiilor cu aproximativ 20%, ceea ce a generat un impact bugetar anual de peste 25 miliarde RON, cu consecințe negative cu privire la deficitul bugetar înregistrat de bugetul asigurărilor sociale de stat,

Deoarece cheltuielile de personal au crescut în cursul anului 2024, ca urmare a majorărilor salariale acordate pentru întregul personal din sectorul public, de la 132 miliarde RON la 164 miliarde RON, rezultând o creștere nominală de 32 miliarde RON și o creștere procentuală de 24%,

Ținând cont că au fost adoptate unele acte normative menite să asigure stabilitatea economică a României și respectarea angajamentelor asumate de stat în fața instituțiilor internaționale, în special în fața Comisiei Europene și a Fondului Monetar Internațional, care stabilesc anumite măsuri de reducere a cheltuielilor din sectorul public, inclusiv prin suspendarea concursurilor de ocupare a posturilor vacante din instituțiile publice începând cu data de 01 ianuarie 2025 și prin reducerea aparatelor administrative supradimensionate, în urma analizelor efectuate,

În contextul în care Hotărârea Guvernului nr. 1372/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc a fost adoptată în cadrul procesului de reorganizare prin comasarea altor două instituții în cursul anului 2009 și a fost modificată și completată prin alte patru hotărâri de guvern, fără a se dispune republicarea, fapt care a dus la necorelarea anumitor dispoziții și la păstrarea unor dispoziții deși au caracter repetitiv;

În condițiile în care au trecut 20 de ani de la prima înființare a instituției cu rol de investigare a crimelor comunismului, fiind necesară evaluarea și redefinirea misiunii și atribuțiilor

Institutului, precum și reorganizarea structurii de personal astfel încât să deservească eficient instituția, iar costurile totale generate de funcționarea acesteia să scadă corespunzător,

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, art. 20 alin. 6 din Ordonanța de Urgență a Guvernului 57/2019, art. 3 alin. 1 pct. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 832/2022,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre:

Articolul 1

- (1) Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, denumit în continuare Institutul sau IICCMER, este instituție publică cu personalitate juridică ce funcționează în subordinea Guvernului - în coordonarea Prim-ministrului, prin Cancelaria Prim-ministrului.
- (2) Misiunea Institutului rezidă în analizarea regimului totalitar comunist funcțional în România în perioada 1948-1989 și evaluarea consecințelor politicilor acestuia în perioada postcomunistă, prin implementarea unor proiecte de documentare, monitorizare și investigare și a unor proiecte și instrumente educaționale cu finalitate memorială.
- (3) Institutul are sediul în municipiul București. Spațiul și mijloacele necesare organizării și funcționării Institutului sunt asigurate prin Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului de Stat”.

Articolul 2

- (1) În vederea îndeplinirii misiunii sale, Institutul are următoarele atribuții:
  - a) documentarea, investigarea și identificarea crimelor, abuzurilor și încălcărilor drepturilor omului pe întreaga durată a regimului totalitar comunist în România, precum și sesizarea organelor în drept în acele cazuri în care sunt depistate situații de încălcare a legii;
  - b) desfășurarea unor proiecte de documentare, educaționale și socio-culturale, în țară și în străinătate, pentru cunoașterea regimului totalitar comunist și a exilului românesc;
  - c) constituirea unei arhive electronice care să cuprindă publicațiile, cărțile, colecțiile de reviste, ziare, manifeste și alte înscrisuri care au legătură cu regimul totalitar comunist din România și cu exilul românesc;
  - d) informarea publicului cu privire la modul de funcționare a regimului totalitar comunist, prin constituirea unei baze de date istorice, organizarea unei biblioteci, utilizarea mijloacelor de comunicare online, organizarea unor dezbateri publice și finanțarea unor programe editoriale pentru publicarea de enciclopedii, dicționare tematice, manuale, memorii, cărți, studii, articole, corespondență, memorie fotografică și video, colecții de documente, albume fotografice referitoare la regimul totalitar comunist și la exilul românesc, pe bază de proiecte;
  - e) organizarea și sprijinirea realizării de evenimente și proiecte socio-culturale și educaționale privind regimul totalitar comunist și exilul românesc, la nivel național și internațional;
  - f) organizarea unor programe de consiliere a profesorilor din învățământul preuniversitar cu privire la istoria regimului totalitar comunist din România și elaborarea unor ghiduri

tematice și materiale suport în scopul dezvoltării unei conștiințe critice a elevilor față de narațiunile mitologizante și nostalgice referitoare la acesta;

- g) monitorizarea manifestărilor postcomuniste de nostalgie restaurativă a regimului totalitar comunist cu privire la evenimente și figuri istorice, pentru a deconstrui mituri și narațiuni false;
  - h) desfășurarea unor campanii de avertizare publică și de conștientizare publică referitoare la derapajele discursiv-simbolice din spațiul public (declarații și mesaje), la punerea în circulație publică a unor simboluri și artefacte menite să prezinte într-o manieră pozitivă perioada regimului totalitar comunist din România;
  - i) administrarea fostului penitenciar de la Râmnicu Sărat, proiectul de reabilitare al acestuia fiind parte a Programului Național de Redresare și Reziliență – Pilonul IV Coeziune socială și teritorială, Componenta C11 – Turism și Cultură, cu titlul proiectului „Închisoarea tăcerii” și Centru Educațional privind Comunismul în România și gestionarea realizării conceptului muzeal în contextul implementării acestuia.
  - j) susținerea cercetării academice privind istoria comunismului, prin parteneriate cu instituții de profil din țară și din străinătate și prin sprijinirea proiectelor propuse de acestea.
  - k) acordarea unor burse sub denumiri care onorează lupta și disidența anticomuniste, precum și exilul românesc, cu scopul stimulării cercetării în domeniul istoriei comunismului la nivelul învățământului universitar;
  - l) oferirea de consultanță și expertiză la solicitarea unor structuri publice sau private, în domeniile care țin de competența Institutului;
  - m) susținerea realizării unor studii sociologice, analize și diagnoze cu privire la diferite aspecte ale funcționării regimului totalitar comunist și la consecințele acestuia în perioada postcomunistă, în parteneriat cu instituții publice, organizații neguvernamentale, asociații profesionale, companii specializate, precum și cu persoane fizice din țară și străinătate;
  - n) achiziționarea și primirea ca donații a oricărui tip de mărturie materială, publicație sau document referitoare la istoria comunismului în România și la cea a exilului românesc;
  - o) inițierea, stabilirea, dezvoltarea și susținerea de raporturi de colaborare și cooperare cu alte unități sau departamente ale Guvernului României, ale Parlamentului României, ale Administrației Prezidențiale, Academiei Române, Arhivelor Naționale ale României, cu universități acreditate din România și din spațiul internațional, asociații profesionale, precum și cu alte universități, institute și centre de cercetare, naționale și internaționale, care au un obiect de activitate de interes comun.
- (2) Atribuțiile menționate la alin. 1 se aduc la îndeplinire prin realizarea de proiecte ce sunt supuse aprobării Președintelui executiv și incluse în Planul Anual al Proiectelor ICCMER.
- (3) Pentru îndeplinirea atribuțiilor care îi revin potrivit alin. (1), Institutul se poate adresa autorităților în drept, precum Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Arhivelor Naționale, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, Instanțelor Judecătorești, Academiei Române, instituțiilor de învățământ, în vederea obținerii de informații, documente sau acte în legătură cu domeniul său de activitate, în condițiile legii.

Articolul 3

- (1) Institutul este condus de un Președinte executiv, numit și eliberat din funcție prin decizie a Prim-ministrului, pe o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii mandatului o singură dată.
- (2) Președintele executiv este încadrat și salarizat la nivelul funcției asimilate cu funcția de demnitate publică de conducător al instituțiilor din subordinea Guvernului.
- (3) Președintele executiv este ordonator terțiar de credite și reprezintă Institutul în raporturile cu autoritățile publice, cu instituții și organizații, precum și cu terțe persoane fizice și juridice din țară sau din străinătate. În exercitarea atribuțiilor sale, Președintele executiv emite decizii și ordine.
- (4) Președintele executiv adoptă prin ordon normativele de cheltuieli pentru activități specifice Institutului, cu încadrarea în alocațiile bugetare aprobate și cu respectarea prevederilor legale aplicabile. Acestea se supun aprobării ordonatorului principal de credite.
- (5) În activitatea sa, Președintele executiv este ajutat de un Director executiv, care se subordonează Președintelui executiv și coordonează activitatea compartimentelor de specialitate din cadrul Institutului.
- (6) Președintele executiv poate delega, în condițiile legii, o parte din atribuțiile sale Directorului executiv.

Articolul 4

- (1) Pe lângă institut se organizează și funcționează un Consiliu Consultativ, cu rolul de a aviza obiectivele generale ale Institutului și rapoartele anuale de activitate.
- (2) Consiliul consultativ este format din 7 membri, numiți prin decizie a Prim-ministrului, pentru o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii mandatului o singură dată.
- (3) Persoanele care fac parte din Consiliul Consultativ sunt propuse Prim-ministrului de către Președintele executiv al Institutului, dintre personalități ale lumii academice și civice, având recunoaștere în plan național și internațional.
- (4) La propunerea Președintelui executiv, membrii Consiliului Consultativ pot fi înlocuiți prin decizia Prim-ministrului chiar și înainte de împlinirea mandatului de 5 ani. Înlocuirea sau revocarea membrilor Consiliului Consultativ se propune pentru motive temeinice, precum: deces, neimplicare în activitatea Consiliului, mai mult de 2 absențe nemotivate de la ședințele Consiliului, subminarea intereselor Institutului, nerespectarea confidențialității cu privire la activitatea și acțiunile desfășurate în cadrul Institutului.
- (5) Consiliul Consultativ se întrunește de regulă o dată pe an, prin convocare de către Președintele executiv. Consiliul funcționează după principiul egalității membrilor săi, este întrunit legal în prezența majorității membrilor săi, iar deciziile se iau cu votul majorității membrilor prezenți la întrunire.
- (6) Consiliul Consultativ este condus de un Președinte numit prin decizie a Prim-ministrului, dintre membrii Consiliului, odată cu numirea membrilor Consiliului.

Președintele Consiliului Consultativ asigură promovarea programelor Institutului și monitorizează activitățile acestuia pe plan intern și internațional.

- (7) Președintele și membrii Consiliului Consultativ nu sunt remunerați.
- (8) Pe durata desfășurării întrunirilor Consiliului Consultativ, cheltuielile de cazare, masă și transport pot fi acoperite din bugetul Institutului.

Articolul 5

- (1) Institutul de finanțează integral de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.
- (2) Numărul maxim de posturi al Institutului este de 29, inclusiv cele 2 posturi de conducere, cu încadrarea în alocațiile bugetare aprobate.
- (3) Structura organizatorică a Institutului este prevăzută în anexa la prezenta hotărâre.
- (4) Statul de funcții și Regulamentul de organizare și funcționare se aprobă prin ordin al Președintelui executiv.
- (5) Personalul care funcționează în cadrul Institutului este angajat cu contract individual de muncă și este salarizat potrivit reglementărilor legale aplicabile personalului contractual din sectorul bugetar.
- (6) Atribuțiile, sarcinile și răspunderile personalului încadrat în Institut se stabilesc prin fișele de post care se aprobă prin ordin al Președintelui executiv.
- (7) În cadrul Institutului poate fi delegat, în condițiile legii, personal specializat din Ministerul Public și Ministerul Afacerilor Interne.

Articolul 6

Institutul poate primi sprijin financiar, sub formă de sponsorizări și donații, din partea unor organizații din țară și din străinătate sau din partea altor persoane fizice și juridice, în vederea organizării unor activități de specialitate, în condițiile legii.

Articolul 7

Pentru realizarea activităților specifice, Institutul are în dotare un număr de 3 autoturisme și un microbuz pentru transport persoane și marfă, cu încadrarea în alocațiile bugetare aprobate.

Articolul 8

Încadrarea personalului în numărul maxim de posturi aprobat și în noua structură organizatorică, aprobarea statului de funcții și a modificărilor Regulamentului de organizare și funcționare al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc se realizează în minimum 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Articolul 9

La data intrării în vigoare a prezentei, Hotărârea Guvernului nr. 1372/2009 privind înființarea, organizare și funcționarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc se abrogă.

PRIM – MINISTRU
ION - MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
MARIAN NEACȘU

Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,
SIMONA BUCURA – OPRESCU

Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,
TÁNCZOS BARNA

Ministrul justiției,
RADU MARINESCU